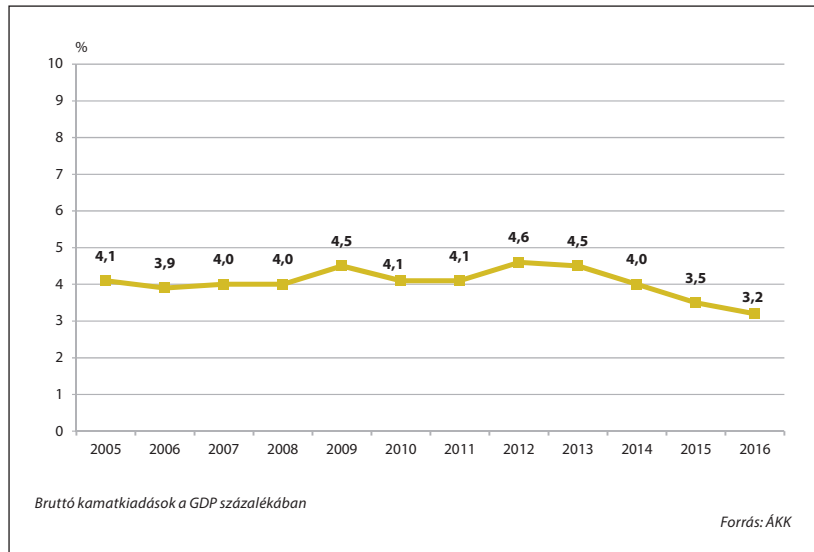

G.1.5. Az államadósság GDP-arányos kamatkiadásai

Ez a mutató azt szemlélteti, hogy az államadósság után fizetett kamatok nagysága hogyan viszonyul a nemzetgazdaság összteljesítményéhez, azaz az államadósság mekkora nyomással nehezedik a nemzetgazdaságra, a társadalomra, mekkora forrást von el a fejlesztési igényektől és az élet-színvonal-javítás lehetőségétől. Az ország fejlődésének szempontjából igazából az számít, hogy a kölcsönkapott összeg visszafizetésén túl mekkora kamatösszeget kell a saját teljesítményéhez képest előteremtenie és fejlődésétől megvonnia.

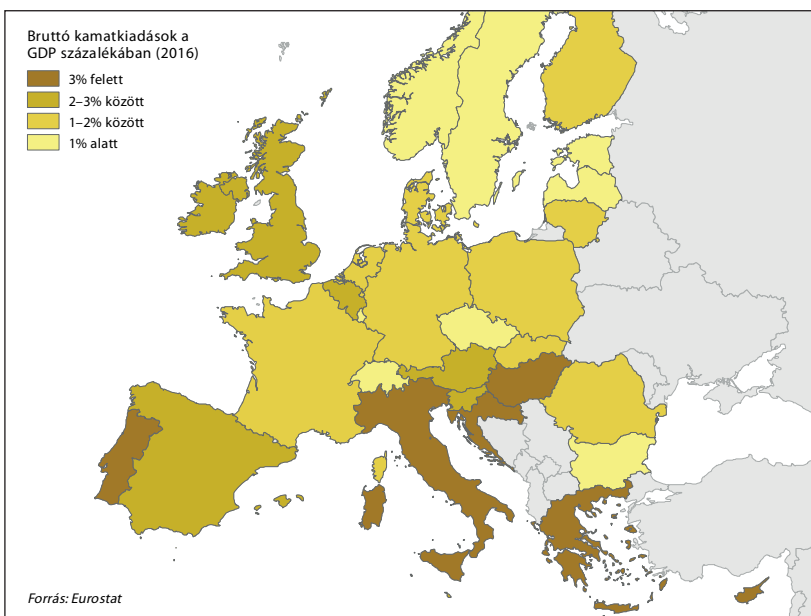
A grafikonon látható, hogy a magyar államháztartásnak a 2014–2016-os időszakban végre sikerült jelentős kamattehercsökkenést elérnie. A kedvező nemzetközi tőkepiaci környezet, a magyar gazdaság növekvő pénzügyi stabilitása következtében a magyar gazdaság kockázati felára csökkent, ami az állampapírpiaci kamatokban is megmutatkozott. Míg a 10 éves futamidejű állampapír referenciahozama 2014 és 2016 vége között csak elenyésző mértékben mérséklődött, addig az 5 évesé több mint 40%-kal csökkent, az 1 évesé és a 3 hónaposé pedig 0% közelébe ment le. (2017-ben e két utóbbi futamidő esetében negatív kamatú államkötvény-kibocsátás is történt.) Ez azt jelzi, hogy bár a befektetők még bőven látnak hosszú távú kockázatokat Magyarországon, az ország rövid távú pénzügyi stabilitása magas szintű. Viszont az, hogy a többi kelet-közép-európai EU-s tagországban is csökkent a kamatkiadás, és általában teljesen hasonló mér-

tékben, mint nálunk, azt mutatja, hogy a csökkenés döntően a kedvező nemzetközi tőkepiaci környezetnek és a régió egy-egy eségesen javuló külső megítélésének köszönhető.

A térképen látható, hogy a magyar gazdaságra a kedvező folyamatok ellenére is jóval magasabb kamatteher nehezedik a régiós országokhoz képest. A mi 3,2%-os értékünkkel szemben a többi kelet-közép-európai EU-s tagállam átlagos értéke 1,4% volt 2016-ban. Pontosan ugyanennyi a V4 másik három országának átlaga is. Hazánknak tehát a legtöbb vetélytársához képest (a kivétel Szlovénia és Horvátország) több mint kétszer akkora értékű relatív kamatot kell fizetnie államadóssága után. Ami azt jelenti, hogy amennyiben a magyar állam ugyanakkora adóterhet vet ki, mint régiós versenytársai, akkor

100 eurónként 1,8 euróval kevesebbet tud költeni a feladataira, többek között a versenyképesség tényezőinek fejlesztésére. Ez hatalmas versenyhátrány. Illetve megfordítva, ha a magyar állam ugyanakkora összeget akar különböző területekre fordítani, mint a versenytársai, akkor a fenti összeggel magasabb adót kell beszednie minden 100 euró jövedelem után, ami viszont vállalati szektorának versenyképességét rontja le erősen. Így látható, hogy az utóbbi négy év pozitív irányú változásai ellenére még mindig – bár egyre csökkenő mértékben – a magyar államadósság után fizetendő magas kamatteher a versenyképességünk javításának egyik jelentős gátja.

A javuló tendencia ellenére továbbra is sokkal több kamatot fizetünk államadósságunk után, mint a régió többi országa.